

به نام خدا

تاریخ ادبیات قرن های 12 و
13

- تهیه کننده: شورانگیز مرتضوی
- ناحیه یک آموزش و پرورش
- دبیرستان حضرت زهرا(س) و مهر

انجمن های
ادبی

اصفهان ریاست

مشتاق
اصفهانی
و ادیبان

در زمان نادرشاه و کریم خان

نشاط

به ریاست

عبدالوهاب
نشاط

هدف: بازگشت به شیوه و الگوی
گذشتگان

خاقان

به ریاست

فتحعلی
شاه

هدف: رهایی از انحطاط و
تباهی شعر فارسی

حد وسط

سبک
بازگشت

دوره
بیداری/مشروطه

سبک
بازگشت

سبک
هندی

عوامل تأثیر گذار نهضت باز گشت ادبی

تاراج کتابخانه اصفهان: قرار گرفتن کتابهای سلطنتی در اختیار افراد اهل ذوق و ارتباط آنها با ادب کهن

توجه دربار قاجار به ادبیات و رونق شعر و شاعری و مدح گویی

تضعیف جامعه به دلیل شکست ایران از روسیه

عوامل تأثیرگذار ایجاد دوره بیداری

تأثیر
جنگهای
نافرجام
ایران و
روس

تأسیس
مدرسه
دارالفنون
به فرمان
امیرکبیر
و آموزش
دانش
نوین

توجه مردم
به واقعیات
و امکانات
فنی دنیای
جدید

کوشش
عباس
میرزا در
روی آوردن
به فنون
جدید

اعزام
دانشجویان
به خارج از
کشور برای
تحصیل

رواج صنعت
چاپ و
روزنامه
نویسی و
ترجمه
کتابهای
غربی

دلایل بازگشت ادبی شاعران دوره بازگشت

1- فقر فرهنگی جامعه

2- سستی و رخوت حاکم بر ادبیات

معروف ترین شاعر سبک
بازگشت

هاتف اصفهانی

شاعران دورهٔ بازگشت

صبای کاشانی-قانی شیرازی-سروش اصفهانی

قصیده سرایان
(خراسانی/سلجوقی)

مجموعه اصفهانی-فروغی بسطامی-نشاط اصفهانی

غزل سرا به
شیوهٔ حافظ و
سعدی

شعر در دوره بیداری

برای ارتباط با عوام زبان محاوره را انتخاب کرد (ساده و قابل فهم)
شعر وسیله ای بود برای بیان هنرمندان و اقییات که از طریق روزنامه و
مطبوعات در اختیار مردم قرار می گرفت

مرکزیت فعالیت های سیاسی شهر ها

به دلیل تمرکز فعالیت های سیاسی بازار سیاسی-مطبوعاتی رونق داشت.

تهران

بعد از تهران از بازار سیاسی و مطبوعاتی پررونقی برخوردار بود

تبریز

سید اشرف الدین گیلانی روزنامه نسیم شمال را در رشت منتشر می کرد اما مردم تهران آن را بیشتر می خواندند

رشت

ادیب الممالک فراہانی

در قالب های : قصیدہ-ترجیع بند-مسمط شعر می سرود و بیشتر در قصیدہ

ادبی

مضامین شعر هایش: وطنی-سیاسی - اجتماعی بود

فکری

سید اشرف الدین گیلانی (نسیم شمال)

ساده/عامیانه/طنز آمیز

زبانی

مؤسس روزنامه نسیم شمال/تشخیص و نماد و غیره

ادبی

مبارزه با استبداد-عشق به وطن-شعر انتقادی

فکری

ایرج میرزا

مهارت در آفریدن شعرهای ساده و روان/بکارگیری تعبيرات عامیانه/زبان نوشته اش: در (طنز-هزل-هجو) چیره دست بود

زبانی

از شعرهای غربی ترجمه های منظوم نوشت(قلب مادر)

ادبی

اندیشه های نوگرایانه دیده می شود اما جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی اش مانع آزادی خواهی اش بود

فکری

عارف قزوینی

ساده به دور از پیچیدگی

زبانی

تصنیف و ترانه می سراید

ادبی

مضامین وطنی-ستیز با نادانی-سوز و شور وطن دوستی

فکری

ملک اشعراى بهار

با زبان حماسى در سبک خراسانى/

ادبى

با آشنايى از ادبيات کهن و مسائل روز مضامين وطن دوستى
و آزادى خواهى در شعرش آورد

فكرى

مقالات
علمى

تصحیح
ارزشمند

سبک
شناسى

تاریخ
تطور نظم
فارسی

تاریخ
احزاب
سیاسى

دیوان

آثارش

فرخی یزدی

شاخص ترین شاعر دوره
بیداری بود

تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه سعدی و مسعود سعد بود

مضمون شعرهایش آزادی خواهی بود که به خاطرش زندان
افتاد و کشته شد

ادبی

فکری

روزنامه نگاری

مدیریت آن ها	مهم ترین روزنامه ها
میرزا جهانگیر خان صور اسرافیل	صور اسرافیل
سید اشرف الدین گیلانی	نسیم شمال
میرزا یوسف خان اعتصامی	مجله بهار
محمد تقی بهار	مجلات دانشکده و نوبهار

داستان نویسی

پیش از انقلاب مشروطه نوشتن رمان به مفهوم امروزی از طریق ترجمه رمانهای غربی آغاز شد و در عصر مشروطه نوشتن رمان تاریخی ادامه یافت به 2 علت:

2- به دلیل سیاست های رایج در جامعه نگارش رمان تاریخی - اجتماعی از نوشتن رمان سیاسی و روزنامه نویسی در دسر کمتری داشت.

1- نوعی باستان گرایی و روحیه کاوشگرانه در شناخت هویت گذشته بین آنها حاکم بود

رمان های بیداری

نام رمان	نویسندگان
شمس و طغرا	محمد باقر میرزا خسروی
شمس الدین و قمر	میرزا حسن خان بدیع
داستان باستان	میرزا حسن خان بدیع

نمایشنامه نویسی

در دوره ناصرالدین شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا این نوع ادبی رواج یافت. به دلیل انتشار برخی از این نمایشنامه های کوتاه در مشروطه تنها نمونه ادب نمایشی محسوب می شود. (نوع جدیدی است که با این شکل غربی اش در ادب کهن سابقه نداشته)

چند نمایشنامه کوتاه به زبان ساده و عوام فهم

میرزا آقا تبریزی

اولین
نمایشنامه
نویس فارسی

ترجمه

از عوامل مؤثر در رشد و آگاهی و تحول اندیشه ایرانیان ترجمه است
ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپخانه در زمان فتحعلی شاه
آغاز گردید

مهم ترین
اثر ترجمه
شده دوره
بیداری

سرگذشت حاجی
بابای اصفهانی

اثر

جیمز
موریه

میرزا حبیب اصفهانی

ترجمه

تحقیقات ادبی و تاریخی

به دلیل روزنامه نویسی و موضوعات دیگر این جنبه جاذبه ای ندارد.

ناظم الاسلام
کرمانی

تألیف

تاریخ
بیداری
ایرانیان

تنها اثر
پژوهشی
دوره
بیداری

تاریخ مشروطه

موضوع آن

قائم مقام فراہانی

از معروفترین نویسندگان و سیاستمداران
احیاکننده نثر فارسی

مهمترین اثرش منشآت

زبانی: نثر را از تکلف دور کرد و به شیوہ گلستان سعدی آهنگین و موزون و
مسجع همراه با ضرب المثل و طنز نوشت

علامه علی اکبر دهخدا

از پیشگامان نثر جدید فارسی
برای تفنن شعر می سرود
شعری در مرثیه دوستش بعد از اعدامش به نام شمع مرده نوشت
نوشته هایش طنزآمیز با مضامین سیاسی بود
زبان نوشتارش ساده و عامیانه با جملات کوتاه
از نظر فکری: آزادی خواه و وطن دوست
آثارش: لغت نامه - امثال الحکم

پایان